

Avdelningen för juridik och handelsfrågor
Suzan Kalinagil
Direktnr: 033-17 08 05
E-post: suzan.kalinagil@swedac.se

Er referens
Fi2023/02280

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se

Remissvar

Remiss av slutbetänkande av Utredningen om kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om en inre marknad för digitala tjänster

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (Swedac) ska verka för en effektiv och välfungerande kvalitetsinfrastruktur i syfte att produkter och tjänster ska uppfylla krav på säkerhet och kvalitet. Swedac ska också verka för frihandel, fri rörlighet på EU:s inre marknad och ett starkt multilateralt handelssystem. Swedac ansvarar särskilt för bl.a. ackreditering, reglerad mätteknik, ädelmetallkontroll och samordning av marknads kontroll.

Swedac lämnar utifrån detta uppdrag följande synpunkter.

Allmänna synpunkter på förslaget

Swedac har inga synpunkter på utredningens slutsatser i slutbetänkandet. Swedac uppgav i sitt remissvar för delbetänkande En inre marknad för digitala tjänster – ansvarsfördelningen mellan myndigheter (SOU 2023:2) att det finns anledning att överväga hur samordnaren för digitala tjänster och Swedacs utpekade roller inom marknads kontroll ska förhålla sig till varandra. Swedac efterlyste i sitt svar ett fördjupat resonemang om hur samverkan mellan de behöriga myndigheterna och marknads kontrollmyndigheterna mer generellt ska ske och utgick från att dessa frågor skulle bli utförligare belysta i slutredovisningen av uppdraget. Swedac lämnade därför inga utförliga kommentarer vid delbetänkandet.

Swedac konstaterar att frågan om samverkan mellan marknads kontrollmyndigheter och behöriga myndigheter enligt DSA¹ inte blivit ytterligare belyst i slutbetänkandet.

Swedac ser att tillämpningen av DSA kommer att kräva mer samordning mellan behöriga myndigheter och marknads kontrollmyndigheter och samverkan mellan dessa än vad som framkommer av utredningen. Den enskilda leverantören kan komma att bli föremål för tillsyn från såväl behöriga myndigheter som

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/2065 av den 19 oktober 2022 om en inre marknad för digitala tjänster och om ändring av direktiv 2000/31/EG (förordningen om digitala tjänster)

¹ Ange denna beteckning vid all kontakt med Swedac i ärendet.

marknadskontrollmyndigheter, särskilt med hänsyn till att "olagligt innehåll" enligt DSA kan avse icke överensstämmande produkter enligt med marknadskontrollsförordningen².

I delbetänkandet skriver utredningen att en behörig myndighet som har behov av en annan myndighets sakkunskap kan kontakta den sakkunniga myndigheten och begära samverkan. De fortsätter genom att ge exempel på samverkan, det kan till exempel vara om Konsumentverket behöver inhämta information från marknadskontrollmyndigheter om olagliga varor i sin tillsyn av de skyldigheter som följer av artikel 32 i DSA. Utredningen gör bedömningen att samverkanskraven i förvaltningslagen inte medför krav på att de tillfrågande myndigheterna ska vidta egna utredningsåtgärder gentemot tillsynsobjektet utan mer inta en expertroll eller rådgivande funktion gentemot de behöriga myndigheterna.

Swedac menar att det sällan går att bedöma en produkts överensstämmelse genom att enbart kontrollera bilder utan oftast behövs mer information och djupare granskning. Utredningen går inte in vidare på vad att begära samverkan kan innebära mer konkret och drar slutsatsen att gällande regler är tillräckliga för att säkerställa samverkansbehovet mellan behöriga myndigheter och marknadskontrollmyndigheter. För att förordningen ska ha verkan kommer det att krävas både en vilja och förmåga hos berörda myndigheter att samverka. Förtydliganden kring samverkan efterlyses därför i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Swedac i sin roll som marknadskontrollmyndighet pekas i delbetänkandet ut som en myndighet relevant för DSA:s skyldigheter i fråga om identifiering av olagliga produkter. Behöriga myndigheters huvuduppgift säger man är att utöva tillsyn och kontrollera efterlevnaden av förordningen hos leverantörer av förmedlingstjänster i den egna medlemsstaten i enlighet med artiklarna 9 – 32 i DSA. Att medlemsstater ska utse en eller flera behöriga myndigheter som ska ansvara för tillsynen av leverantörerna och kontrollen av efterlevnaden av DSA, framgår av artikel 49 i förordningen. DSA innehåller inte någon skyldighet för leverantörer av förmedlingstjänster att avlägsna olagligt innehåll eller stöd för nationella behöriga myndigheter att förelägga en leverantör att ta bort sådant innehåll. Det stödet ska istället enligt DSA grundas på tillämplig unionsrätt eller nationell rätt. DSA anger enbart medlemsstaternas skyldighet att säkerställa att föreläggandena utformas i enlighet med vissa formella krav. Den föreläggande myndigheten ska översända föreläggandet och information som mottagits från leverantören till samordnaren för digitala tjänster. Det kan inte heller uteslutas att det kan uppkomma situationer när mer än en myndighet, marknadskontrollmyndighet och/eller behörig myndighet, utreder samma leverantörs tjänster. Det är först när föreläggande utfärdas enligt artiklarna 9-10 som underrättelseskyldighet mot samordnaren uppkommer. Utredningen går i sitt slutbetänkande in på om och i så fall hur detta ska samordnas på nationell nivå.

Det är inte heller klart vilken tillsyn och kontroll av efterlevnaden som behöriga myndigheter ska utöva av innehållet i artiklarna 9 och 10 i DSA, något som

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011

utredningen föreslår att de ska ha. Om en marknadskontrollmyndighet förelägger en leverantör att vidta åtgärder avseende innehållet på en hemsida är det alltså för Swedac oklart vad behöriga myndigheters tillsyn av efterlevnaden av artiklarna 9-10 innebär i förhållande till den beslutande myndighetens ansvar att säkerställa efterlevnaden av fattade beslut.

Vidare framgår det inte vilka möjligheter marknadskontrollmyndigheter har att dela information med behöriga myndigheter. Utredningen har både i delbetänkandet och i slutbetänkandet redogjort för behovet av sekretessbrytande regler. Utredningen har dock utgått från möjligt informationsutbyte mellan behöriga myndigheter enligt DSA men inte närmare redogjort för förutsättningarna och behovet för marknadskontrollmyndigheter och behöriga myndigheter att dela information.

Sammantaget innebär det att det återstår oklarheter kring tillämpningen av DSA som riskerar att urholka tillämpningen och därmed motverka syftet med regleringen.

I övrigt har Swedac inga synpunkter på det remitterande slutbetänkandet.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Ulf Hammarström. Föredragande har varit juristen Suzan Kalinagil. I den slutliga handläggningen har chefsjuristen Anette Arveståhl, juristen Tove Sehestad samt utredaren Sanela Putnik deltagit.